

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВИКОНАВСЬКО-ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ

Фахова профілізація «Оперно-симфонічне диригування»

Спеціальність	025 Музичне мистецтво	
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Ступінь вищої освіти	Магістр	
Освітньо-наукова програма	Музичне мистецтво	
Курс	1-2	
Семестр	1-4	
Обсяг дисципліни (години / ECTS)	360 / 12	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Обов'язкова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Янко Юрій Володимирович
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Народний артист України, професор
	Посада	Професор кафедри хорового та оперно-симфонічного диригування
	Профіль викладача	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/performing-musicology/choral-conducting/Yanko_2022.pdf
	e-mail	yuriy_yanko@ukr.net
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Дяченко Юрій Станіславович
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Доцент кафедри хорового та оперно-симфонічного диригування
	Профіль викладача	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/performing-musicology/choral-conducting/Djachenko_2022.pdf
	e-mail	yuriyd_@ukr.net

Анотація	<p>Навчальна дисципліна «Виконавсько-педагогічна майстерність» (оперно-симфонічне диригування) спрямована на отримання компетентностей, що допоможуть здобувачам у провадженні в майбутньому на професійному рівні провадити оперно-симфонічне диригентське виконавство, музично-просвітницьку, викладацьку та методичну діяльність. Зміст дисципліни базується на досягненнях та досвіді кращих українських, західноєвропейських, американських, азійських диригентських шкіл, найяскравіших представників-диригентів минулого і сучасності; провідних сучасних методиках та наукових джерелах.</p> <p>Вивчення дисципліни передбачає аналіз відеозаписів та відвідування майстер-класів, форумів, лекцій, провідних майстрів оперно-симфонічного диригування та педагогіки; участь (відвідування) фестивалів, конкурсів оперних постановок та репетицій професійних організацій і колективів.</p>
Мета дисципліни	<p>Формування комплексу знань та вмінь в галузі оперно-симфонічного диригентського виконавського мистецтва та педагогіки, їх практичне застосування.</p> <p>Створення підґрунтя для подальшої професійної діяльності сучасного фахівця-диригента</p>
Програмні результати навчання	<p>РН 1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.</p> <p>РН 3. Визначати стилеві і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.</p> <p>РН 8. Здійснювати викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 9. Здатність працювати автономно.</p>
Фахові (спеціальні) компетентності	<p>СК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.</p> <p>СК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності.</p> <p>СК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.</p> <p>СК 6. Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.</p> <p>СК 9. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність в</p>

	закладах вищої освіти.
Зміст навчальної дисципліни	<p><i>Тема 1.</i> Удосконалення диригентсько-виконавських навичок вивчення і виконання творів великої форми українських та зарубіжних композиторів XIX-XX століття: симфоній, концертних увертюр, концертів для солюючого інструменту з оркестром. Диригування творів різних напрямів та стилів. Ознайомлення з репетиційним процесом оперно-симфонічного колективу під час практики з фаху задля розуміння специфіки оперно-симфонічного виконавства. Вдосконалення технічного оснащення здобувача шляхом опанування нового репертуару.</p> <p><i>Тема 2.</i> Вивчення опер, оперних сцен композиторів різних епох та стилів. Набуття вмінь роботи з солістами-вокалістами. Створення власної виконавської інтерпретації виконуваних творів. Практична робота в класі з орієнтацією на репетиційний процес оркестрового колективу.</p> <p><i>Тема 3.</i> Вивчення, диригування творів сучасних українських та зарубіжних композиторів. Оволодіння навичками інтерпретації творів сучасних композиторів. Аналітична робота над партитурами виконуваних творів, відтворення партитур на фортепіано. Обґрунтування та залучення власної виконавської інтерпретації.</p> <p><i>Тема 4.</i> Вивчення творів композиторів різних епох, стилів, жанрів. Удосконалення опанованих вмінь та навичок, розширення диригентської технічної та художньо-виражальної майстерності. Підготовка та виконання програми атестаційного екзамену з «Виконавсько-педагогічної майстерності».</p>
Види занять	Індивідуальні заняття, самостійна робота
Методи навчання	Практичний (практичні заняття), наочний методи (метод демонстрацій); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (закріплення виконавських навичок, розв'язання завдань).
Форми та методи оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль (60 балів): диригування двох різножанрових творів, один із яких обов'язково – великої форми, композиторів XIX-XX ст. (частина симфонії, чи частина концерту для солюючого інструмента з оркестром) та оркестрової п'єси.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль (40 балів): диригування частини симфонії та увертюри до опери / арії /</p>

	<p>оперної сцени чи оркестрового твору. Підготовка анотацій до виконуваних творів.</p> <p><i>Диференційований залік:</i></p> <p>1 семестр – диригування двох творів, значних за обсягом і складністю, один із яких обов’язково твір великої форми (частина симфонії, чи частина концерту для сольного інструмента з оркестром). Підготовка анотацій до виконуваних творів.</p> <p><i>Екзамени:</i></p> <p>2 семестр – диригування двох творів, значних за обсягом і складністю, один із яких обов’язково твір великої форми (частина симфонії, чи частина концерту для сольного інструмента з оркестром). Підготовка анотацій до виконуваних творів;</p> <p>3 семестр – диригування двох-трьох творів, які є частиною програми атестаційного екзамену;</p> <p>4 семестр – диригування за програмою атестаційного екзамену з «Виконавсько-педагогічної майстерності».</p> <p>Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання оцінки за поточного контролю не менше ніж 20 балів.</p> <p>Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p>
<p>Особливості та політики дисципліни</p>	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як Zoom, чат в WatsApp, листування через e-mail, посилання на google-диск тощо). На першому занятті з дисципліни викладач доєднує здобувачів до груп / обмінюється e-mail / надає посилання на google-диск тощо.</p> <p>Від студентів очікується регулярне відвідування занять згідно за розкладом та обов’язкове виконання різних видів завдань.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності.</p> <p>В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p>Вороновська, О. В. (2020). Музичний жест у науково-поняттєвій системі музики: історія та сучасність. <i>Музичне мистецтво і культура, (30)1</i>, 57–63.</p> <p>Мурза, С. М. (2021). Диригентський жест як інструментально-виконавський феномен: компаративно-технологічний підхід [Дис. канд. мистецтвознавства, ОНМА імені А. В. Нежданової]. http://old.odma.edu.ua/upload/files/aref_MurzaS.A.pdf</p>

	<p>Мурза, С. М. (2019). Диригентський жест як об'єкт семіотичного аналізу. <i>Науковий вісник</i>, 29(1), 42–51.</p> <p>Пастушок, Т. В. (2021). Формування комунікативної культури диригента оркестрового колективу у процесі творчої діяльності. <i>International Journal of Innovative Technologies in Socian Science</i>, 2(30), 25 – 29.</p> <p>Ракочі, В. О. (2020). <i>Оркестр у музичному просторі Європи XVII-XXI століть. Витоки. Трансформації. Концепції : монографія</i>. ПП Лисенко М. М.</p> <p>Adenot, P. (2021). <i>The orchestra conductor</i>. Transposition [Online], 5 2015, Online since 22 November 2015, connection on 30 July 2019. DOI : 10.4000/transposition.1296 http://journals.openedition.org/transposition/1296</p> <p>Votto, A. (2021). <i>Il direttore d'orchestra, il didatta</i>. Palazzo Roncioni – Lungarno Mediceo, 16, I-56127 Pisa.</p>
--	---

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Виконавсько-педагогічна майстерність», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського від 30 серпня 2023 року, протокол № 1.